

Český zápas

Týdeník Církve československé husitské

Ročník: 99

číslo: 10

10. března 2019

Cena: 8 Kč

Sbory CČSH - unikátní příspěvek k architektuře 20. století

Sbory Církve československé husitské – architektonické dědictví našich regionů

Výpravná publikace s tímto názvem, vydaná v závěru roku 2018, je výsledkem projektu MK ČR „Přínos Církve československé husitské ke kulturnímu dědictví novodobého státu v kontextu rozvoje architektury v regionech - Nedoceněná architektura po vzniku samostatného československého státu“ a vlastního výzkumu CČSH a katedry architektury ČVUT v Praze. Cílem projektu bylo odborné i širší veřejnosti prezentovat dosud nezhodnocené téma naší historie architektury 20. století a podpořit akce spojené s připomínkou a oslavami významných výročí roku 2018 spjatých s naší státností - 1918, 1968, 1993 a projektem Společnému století. CČSH ve spolupráci s katedrou architektury FSv ČVUT v Praze již na podzim roku 2018 publikaci představila na odborné konferenci konané v Husově sboru na pražských Vinohradech. Vydání knihy též předjímá 100. výročí vzniku CČSH v roce 2020.

Na přípravě velkoformátové, 350 stránkové, barevné publikace se podílelo 21 autorů z CČSH, katedry architektury FSv ČVUT v Praze, FA ČVUT v Praze, NPÚ - ÚOP Ostrava a Liberec ad. pracovišť. První část knihy napsaná historiky a teology, zejména členy CČSH, a obohacená o texty popisující architektonický vývoj, se zabývá interpretací vzniku sítě sborů CČS(H) v meziválečném období na našem území - věnuje se nejen liturgickým východiskům a významným osobnostem, ale i obecnějším dějinným a kulturně-sociálním přesahům i otázkám výtvarného umění v sakrální architektuře. Druhá část knihy je katalog – předsta-

vuje 68 abecedně řazených sborů s jejich bohatou historií i architekturou. Vybraný počet byl limitován zejména časovými možnostmi projektu, ale měl by reprezentovat barvitost jednotlivých diecézí.

Jak akcentují odborní recenzenti publikace doc. Pavel Halík a prof. M. Dulla, jedná se nejen o originální přínos k historii naší meziválečné architektury, ale zejména pak o první hloubkovou sondu do stavební činnosti CČSH, která osvětluje význam přenosu vývojových tendencí v architektuře z center do regionů a snahu o tvorbu vlastního stavebního projevu.

Stavby sborů a dalších církevních zařízení Církve československé husitské představují zajímavý a bezpochyby i originální příspěvek k architektuře moderních sakrálních staveb 20. století v Česku, a nejen to, urbanisticky a architektonicky dotvářejí a pozvedají podobu řady našich měst i menších obcí. Tato problematika není prozatím příliš zhodnocena v rámci dějin naší tehdejší architektury, a to i přesto, že znalost profánní architektury 1. poloviny 20. století je v českém prostředí již značná. Zajímavým faktorem je mísení tvorby prominentních architektů a stavitelů při výstavbě sborů s množstvím tvůrců regionálního významu (projektantů, stavitelů). Jejich tvorba je často spjatá s církví, již byli členy.

Výsledky publikované v knize skutečně akcentují unikátnost meziválečné stavební kultury Církve československé husitské, kterou lze bezpochyby interpretovat jako součást budování nového demokratického státu a hodnotit její význam i v širších společenských, kulturních a ide-

Bratr Filip Štojdl znovuzvolen biskupem

V sobotu 23. února se v Husově sboru na Palackého náměstí v Českých Budějovicích sešli duchovní a laičtí delegáti z náboženských obcí plzeňské diecéze na volebním diecézním shromáždění. Úvodní bohoslužbu vedl místní farář Lubomír Chmelíček. Sokolovský farář Lukáš Bujna ve svém kázání uvedl: „Dnes zde zažíváme zázrak společenství. Děkujeme Bohu za to, že jsme spolu. Kéž odtud odjedeme proměněni setkáním s Kristem a přineseme jeho světlo do našich domovů a míst, kde působíme!“

Delegáti znovuzvolili Filipa Štojdlu biskupem na dalších sedm let. Poté se konaly volby do orgánů plzeňské diecéze, zejména diecézní rady, v níž jsou paritně zastoupeni duchovní a laici.

Bratr biskup Filip poděkoval za podporu a představil svou vizi církve: „Přeju si církev nezáleznou ve farních kancelářích, ale církev venku, mezi lidmi. Přeju si církev, která nebude dělat z farářů realitáky, účetní a uklízečky, ale vrátí jim zpět jejich kněžskou důstojnost. Přeju si církev, kde bude dost místa pro hříšníky všeho druhu, církev, která si nebude hrát na politickou stranu, církev trestanců, nemocných, umírajících, handicapovaných, vyloučených.“

Bratru Filipovi vyprošujeme Boží požehnání, zdraví a sílu ke službě a spolu s ním si přejeme, aby se nám s Boží pomocí dařilo uskutečňovat vizi církve jako společenství, které je v Kristově lásce otevřené všem potřebným.

LB

Královhradecká diecéze CČSH zve na

Setkání jáhnů, kazatelů a pastoračních asistentů

9.30 bohoslužba kolem stolu
10.30 Bibliolog, s Bibli trochu jinak – Mgr. Zuzana Kalenská
12.15 Můj pohled
13.30 oběd

19. března 2019 v zasedací síni DR

Podpořeno z Fondu rozvoje Královhradecké diecéze CČSH

KRÁLOVHRADECKÁ DIECÉZE
Církve československé husitské

ově-duchovních souvislostech té doby, jak v centrech dění tak v regionech. V roce 2020 by projekt měla doplnit výstava.

Autoři textů: Lenka Popelová (ed.), Tomáš Butta, Mikuláš Hulec, Zde-

něk Kučera, Pavel Marek, Bohdan Kaňák, Amáta M. Wenzlová, Nikolay Brankov, Zdeněk Lukeš, Martin Jindra, Marcel Sladkowski, Pavel Kolář, Martin Strakoš, Jan Obřtlík, Barbora Větrovská, Zuzana Gül-

lenci-Cimprichová, Jiří Moos, Petra Šternová, Klára Brůhová, Tereza Čivrná, Františka Tichá. Rejstřík staveb: Amáta M. Wenzlová, Marcel Sladkowski, Nikolay Brankov, Oldřich Nováček.

Církev československá husitská společně se Stavební fakultou Českého vysokého učení technického vás srdečně zvu na slavnostní představení nové publikace

Sbory Církve československé husitské - architektonické dědictví našich regionů

do Husova sboru CČSH v Praze 10 - Vinohradech, Dykova 1, v úterý 19. března 2019 od 14 hodin.

Z programu:

Úvodní projevy:

Prof. Akad. arch. Mikuláš Hulec

- Fakulta stavební ČVUT

ThDr. Tomáš Butta - patriarcha CČSH

Představení publikace a poděkování

- Doc. Ing. arch. Lenka Popelová, Ph.D.

Moderuje ThDr. Jiří Vaníček,

hudební spolupráce: Michal Hanzal

- varhany, František Bílek - trubka

Druhý ročník česko-německého festivalového projektu opět v prostorách Husova sboru ve Vršovicích

Stavba, která je pozoruhodným dokladem českého konstruktivismu, je výjimečná svojí mohutnou čtyřbokou téměř 26 metrů vysokou věží, která byla inspirací k názvu projektu ROZSVÍTIT MAJÁK_2.

Pořádá SUKUS, z. s. a Lahn Artists e. V Limburg ve spolupráci s Centrem MANA, z.s., Vršovickým divadlem MANA a Náboženskou obcí Církve československé husitské v Praze 10-Vršovicích, za podpory Česko-německého fondu budoucnosti a Městské části Praha 10.

www.sukus.wz.cz | www.vrsovickedivadlo.cz | www.husovsbor.cz.

Ute Deutz a Vladimír Kovařík UV filt(e)r - výstava fotografií 12. 3. - 16. 4. 2019

vernisaž / úterý 12. 3. 2019 od 18 hodin - velký sál Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10 - Vršovice. Skladby J. S. Bacha zahraje na housle Pavla Tesařová.

„Obrázkový ping - vznikl jako pokračující dialog po setkání na sympoziu v roce 2011. Emaily, které jsme si psali, byly jakýmsi ping-pongem mezi Berlinem a Uherským Hradištěm, tu odkaz na zajímavou výstavu, tu článek nebo fotka něčeho, co jednoho z nás zaujalo. Po nějaké době jsme si všimli, že se více méně vždy objevuje v příloze emailu fotka z mobilu, buď jako ilustrace textu nebo prostě jen tak. A tak se, jaksí mimochodem, zjevil společný fotografický projekt - UV filt(e)r - U(te) V(ladimír) - byt' ani jeden z nás se necítí být fotografem.“

pokračování na str. 3

Co znamenají vzpomínky na naše dětství?

V poezii jsou prazvláštním způsobem přítomny otisky našeho podvědomí. Nacházíme tu své vášně a zkratky činů, zklamaná očekávání i krátká, ba opravdu kratičká, vítězství. Ovšem také fascinace ošklivostí a zmarem, tak příznačná pro naši postmoderní dobu, občas výrazně do poezie prosakuje, to nelze popřít. Čím krutější, bizarnější pohled, tím více se mu tleská. Zdá se, že tento přístup řadu lidí baví. Co se to s námi stalo? Vypadá to jako podivné přitahování zlem, které se chvílemi zdá být všudypřítomné. Duše mnohých z nás je přítom už unavená těmi naplaveninami myšlenkového a citového bláta. Jak ještě o těchto souvislostech můžeme uvažovat?

Je dobré uvědomit si, že zásobárnou velmi cenných citových zážitků různé intenzity a kvality je náš čas malin nezralých. „Nevyhánějte člověka příliš rychle z chýše, kde strávil dětství,“ upozorňuje hloubavý básník Friedrich Hölderlin. Stává se, že je rodný dům ztracený, zničený, srovnaný se zemí - zůstává však látka k obydlí pro naše sny, směřující k útlému věku. Zná takovou neblahou situaci velmi dobře na vlastní kůži. Pěkná jednopatrová vilka v centru Radotína, kde měl můj dědeček Josef Holeček svou drogerii, musela uvolnit místo panelákovému sídlišti a byla srovnána se zemí. Stála na nádherném místě u parku a potoka, pod lesem a já ji stále vidím v různých obrazech před sebou. Žádnou vzpomínku z tohoto domovského prostředí jsem v průběhu života nepoztrácela. Dokonce i můj bratr, světoběžník Mirek, po návratu z Německa a Ameriky, kde strávil řadu let, toužil mít alespoň model našeho ztraceného rodného domu. Chápu, co cítil, co ho oslovovalo a bolelo, a také povzbuzovalo.

Když se člověk zastaví a zamyslí, zavzpomíná, pochopí, že objevil výživnou půdu pro vzpomínky, pro „péči o duši“. Většina z nás si asi pamatuje své rané pocity, atmosféru rodiny. Máme svá snění a v nich jsme sami sobě nejvěrnější. Naše činy se mají žít i našimi sny. Dětství nás oslovuje, vnitřně v nás roste. Je překvapivě svěží. Jeho znovuprožití ve vzpomínkách je žádoucí a svým způsobem očistné. Strom osudu zakoření hlouběji. „Prožívám velkou úlevu. Vracím se z dlouhé cesty a nabyl jsem jistoty: dětství člověka vznáší otázku celého života; úkolem zralého věku je nalézt na ni odpověď,“ přiznává belgický básník a prozaik Franz Hellens. Dokážeme i my inspirovaně hledat odpovědi ve vzpomínkách na své dětství? Olga Nytrová

Autor obrázku Pokušení na poušti: Tomáš Novák

Z kazatelského plánu

1. neděle postní

Až mě bude volat, odpovím mu, v soužení s ním budu, ubráním ho, obdařím ho slávou, dlouhých let dopřeji mu do sytosti. (Žalm 91,15-16)

První čtení: Deuteronomium 26,1-11

Tužby postní:

2. Abychom svého Pána v tichosti a pokoře následovali, modleme se k Hospodinu.
3. Abychom svědectvím svého života vítězství Dobra, Pravdy a Krásy napomáhali, modleme se k Hospodinu.

Modlitba před čtením ze sv. Písem:

Bože Vykupiteli, děkujeme ti, že si nás třibiš a ukazuješ nám cestu svých příkázání. Dej, ať nepodléháme pokušení, a naopak ať činíme skutky křesťanského života! Svým svatým Duchem nás osvit, ať slyšíme slova Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Druhé čtení: Římanům 10,8b-13

Evangelium: Lukáš 4,1-13

Verš k obětování: Žalm 25,10

Verš k požehnání: Deuteronomium 8,3b

Modlitba k požehnání:

Bože Vykupiteli, odstraň z našeho církevního společenství veškerou přetvářku a malicherné spory a posvěcuj naše duše, ať se přimknou k pravé zbožnosti! Prosíme o to ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. Amen.

Vhodné písně: 47, 49, 85, 116, 197, 292, 293

Nad Písmem

Jsi-li

L 4,1-13

Mnohokrát jsme se v kazatelském plánu zamýšleli nad perikopou Písma sv., kde ďábel pokouší Pána Ježíše a snaží se mu nabídnout něco ze „svého“, aby jej poposunul od Otce směrem k sobě. Od všeobjímající lásky k lásce sama k sobě.

Protože slovo Písma známe, neboť jsme je nespočetněkrát četli nebo slyšeli, již dopředu víme, že to dopadne dobře. Ježíš pokušení odolá a ďábel neuspěje.

Známe-li Pána Ježíše, přijde nám tento souboj Láska vs. egoismus úsměvný, neboť jen vzdálená představa, že by se podvodníkovi a lháři podařilo přivést Syna Božího kvůli hladu nebo pro nabídku bohatství na svou stranu, je naprosto absurdní.

Ne proto, že by Pán Ježíš, protože je Boží Syn, netrpěl hladem, ten jistě pociťoval stejně jako každý jiný člověk, vždyť jeho lidskost stejně jako božskost je plná, ale protože pociťoval hlad ve srovnání s tím, co na něj bylo vloženo, byl naprosto zanedbatelný. Ježíš nepřišel na poušť porazit hlad jako někteří „postníci“, pro které je tato disciplína jediným námětem postu, aby shodili nabraná kila. On na nehostinném místě sbíral sílu pro svůj úkol, úděl, ke kterému byl vyslán. Přemýšlel i o dni, kdy je-

ho život lidé, pro něž přišel, vymění právě za chléb, úřady, falešná slova o lásce s otevřenou náručí, v níž se bližní nemůže svobodně nadechnout, či za směšnou představu, že ve svém postavení zůstanou navěky.

Bláhovost těch, kteří měli co do činění se smrtí Kristovou nebo si později v jeho jménu přivlastňují obročí je ale nesrovnatelná s drzostí ďáblou, který za Ježíšem přišel. Jeho drzost se projevovala už samotným oslovením Páně, když mu ďábel řekl: „Jsi-li Syn Boží...“ Čekal snad, že Ježíš okamžitě přitaká a demonstrativně udělá z kamení chléb, přijme korunu nebo skočí, aby mu dokázal, že je tím, kým je, nebo naopak svůj původ bude tajit?

Tahle dětinská provokace samozřejmě Ježíše nemohla nijak vyvést z míry. To už i pokušitel věděl dopředu, ale přesto to na Pána zkusil. Co kdyby náhodou...? Ona to nebyla snad

ani drzost, ale trapná pitomost.

S touto trapnou otázkou: „Jsi-li Syn Boží“, kterou ani ďábel nemohl myslet vážně, protože dobře věděl, že Ježíš je Božím Synem, se mezi lidmi setkáváme velmi často. Pochybnost o Kristu, o Bohu samotném, zapustila ve světě své kořeny poměrně hluboko. Dokonce i v době, kdy chodil po zemi a byl mezi svými, se ho jeho nejbližší ptali, kdo že vlastně je, a znovu a znovu o něm pochybovali. Tím, aniž by si to pochybovači plně uvědomovali, prakticky spolupracují s arcilhářem, který se znalé snaží nalomit a neznané ponechat v neznalosti bez touhy po pravém poznání. Protože tak je jim přece líp. Mají sami sebe, své představy, svou sebelásku, své úřady, svůj chléb, svoji budoucnost. Budoucnost? Tu zdejší chvíle ano. Ale je-li Ježíš Syn Boží...

Tomáš Altman

Svatý Bože, oblíbil sis nás lidi, své stvoření, i přes všechnu naši pýchu a neschopnost plného pochopení tvé lásky. Přišel jsi mezi nás v Kristu Ježíši, který se za nás obětoval, a my o jeho oběti pochybujeme. Pane, odpusť lidskému rodu jeho nedověru, která pramení z přílišné sebelásky. Nauč nás plně, nepodmíněně milovat, abychom se ti mohli více přiblížit a za všech okolností vyznávat, že Jsi. Amen.

Druhý ročník česko-německého festivalového ...

pokračování ze str. 1

Bernhard Setzwein: Hrabal a muž u okna - scénické čtení divadelní hry v české premiéře 14. 3. 2019 od 19.30 hodin

Ondřej Vetchý, Arnošt Goldflam, Veronika Svojtková, režie: Ondřej Zajíc
Současný německý dramatik přichází s překvapivým pohledem na českou realitu. Hlavní postavou je estébák, jehož úkolem je sledovat Bohumila Hrabala na jeho chatě v Kersku. Spisovatele, s nímž si nevěděl rady ani komunistický režim, ani disent. A estébák plní svou roli odhodlaně, až fanaticky. Je tak zaujat svým posláním, že už dávno zapomněl na jeho účel. Přehlédl, že se změnil režim, že jeho nadřízení zmizeli v propadlišti dějin, a dokonce přehlédne i to, že objekt jeho zájmu odletěl s holuby do nenávratna, a že Hrabal, který ho navštěvuje, je jen snová vidina. Pročítá až v okamžiku, kdy se dostaví sličná dáma, která má za úkol uspořádat Hrabalovo muzeum. Absurdní komedie o tom, kým jsme byli a kým jsme, je nečekaným pohledem na naše oblíbené účtování s minulostí, pohledem neschematickým, hlubokým a nanejvýš překvapivým.

Martina Osecká: PRO NEBE... - výstava fotografií 17. 4. - 29. 5. 2019
vernisáž / středa 17. 4. 2019 od 18 hodin, velký sál Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10

skladby J. S. Bacha zahraje na varhany Kamil Vavrek

„Z fotografie se stává více!“ Tak zní slogan Martiny Osecké. Základem jsou její fotografie, které jsou ve složitém procesu dále zpracovány digitálně za použití různých technik malby a typografie. Z původních fotografií tak vznikají fotografie nové, které vypadají jako namalované.“

Vladimír Murtin: HLEDÁNÍ - výstava fotografií 30. 5. - 28. 6. 2019

vernisáž / čtvrtek 30. 5. 2019 od 18 hodin, velký sál Husova sboru, Moskevská 34, Praha 10

skladby J. S. Bacha zahraje na varhany Kamil Vavrek

„Fotografie převážně vzniklé na mezinárodním sympoziu v Zubrnicih v letech 2006 až 2017. Surrealisticky symbolické pojetí hledání smyslu v nalezení či nenalezení individuální integrity a pojetí životního náhledu, osvobození mysli, zdůrazněním podvědomí, zachycením snu, pocitů, představ a myšlenek. Fotografuji proto, že chci sdělit, co vidím, jak to vidím, co si představuji... Mými uměleckými prostředky je pro mne fotografie, obzvláště černobílá fotografie je nejlepším médiem.“

Koncert hudby a slova - Jaroslav Tůma a Josef Somr opět v Řečkovících

Již několikrát jsme mohli ve Sboru Páně Církve československé husitské v Brně - Řečkovících vyslechnout umění Jaroslava Tůmy a to jako mistrovského interpreta ve hře na varhany či cembalo. Jeho koncerty doprovázel umělecký přednes v podání Jana Hartla nebo Josefa Somra.

Pan Josef Somr bezesporu patří k oné generaci hereckých velikánů, jako byli Rudolf Hrušínský či nedávno zesnulý Luděk Munzar. V dnešní době si ale užívá zaslouženého odpočinku. Vzhledem k tomu, že ho pojí s Jaroslavem Tůmou dlouholeté přátelství, rozhodl se Sbor Páně v Brně - Řečkovících Církve československé husitské opět navštívit.

Během posledního koncertu nesoucího název „Zvěstování“ zazněly v podání Jaroslava Tůmy skladby hrané na cembalo a ústy mistra Somra byly předneseny vybrané texty z knihy Julia Zeyera „Zahrada mariánská“.

Tentokrát v programu nazvaném „SEDM SLOV VYKUPITELOVÝCH NA KRÍŽI“ podle kompozice J. Haydna vyslechneme nejen hudbu světoznámého klasického vídeňského mistra v autorizované verzi pro klávesový nástroj, ale i pokračování textů Zeyerových, které provedou posluchače ději všeobecně známými, totiž cestou Kristovou na Golgotu. Osa Zeyerova zpracování pašijových událostí vychází z evangelií i z knih apokryfů, zároveň s bohatou fantasií rozvíjí i motivy zdánlivě okrajové. Jaroslav Tůma bude účinkovat na klavírovém klavíru z dílny významného nástrojaře Paula McNultyho. Nástroj je volnou kopií klavírů vídeňské firmy A. Walthera z doby okolo r. 1806. Klavírový klavír nazývaný též pianoforte má subtilnější zvuk než moderní křídla, Haydnově hudbě dodává nevšední zvukovou barevnost.

Jaroslav Tůma patří ke světové špičce interpretů ve hře na varhany, cembalo a klavír. Jen jeho diskografie čítá

již přes padesát titulů, převážně sólových. Namátkou jmenujme řadu kompaktních disků „Historické varhany Čech“ (vydaných u firmy Supraphon), která zachycuje autentický zvuk vzácných varhan různých epoch od renesance až po začátek 20. století. Působí jako docent Hudební fakulty AMU v Praze a v současnosti je velmi často zván do porot mezinárodních varhanních či cembalových soutěží.

Josef Somr v roce 1956 absolvoval brněnskou JAMU, dva roky hrál v Českém Těšíně, tři roky v brněnském Divadle bratří Mrštíků a čtyři roky v Pardubicích (1961 až 1965). V roce 1965 se stal členem pražského Činoherního klubu a v srpnu roku

1978 přešel do činohry pražského Národního divadla. Zde působil až do roku 2001, kdy angažmá ukončil.

Desítky postav ztvárnil v televizních inscenacích, před filmovou kamerou debutoval v roce 1964 ve snímku Obžalovaný a o dva roky později vytvořil nezapomenutelnou charakterní roli ve slavném filmu Ostře sledované vlaky. Jeho krásný hlas se často objevuje v rozhlasu, kde se podílel například na úspěšném cyklu Pohádky tisíce a jedné noci. V roce

2001 obdržel za hlavní roli v představení The Gin Game v pražském divadle Viola Cenu Thálie. V r. 2005 obdržel z rukou českého prezidenta za svou celoživotní práci medaili Za zásluhy. V roce 1987 mu byl udělen titul zasloužilý umělec. V r. 2012 získal Českého lva 2011 za mimořádný přínos české kinematografii, 29. března 2014 mu byla udělena Cena Thálie za celoživotní činoherní mistrovství.

Koncert HUDBA A SLOVO bude

veden dne 30. 3. 2019 v 19 hodin ve Sboru Páně ČČSH, Vážného 6 v Brně - Řečkovících.

Přijměte pozvání k tomuto jedinečnému koncertu. Místa je možno si rezervovat na tel. 776 032 149 či e-mailu vem@seznam.cz. Vstupné je formou dobrovolného daru, doporučená výše činí 150 Kč. Výtěžek bude věnován na podporu projektu Centrum křesťanské kultury.

Vratislav J. Marša a spolek Verbum et musica

Masarykovo okénko

Tomáš Garrigue Masaryk

V roce 2020 bude naše církev vzpomínat dvou významných výročí. Bude tomu 100 let, co byla v lednu 1920 vyhlášena Církve československá (husitská). A příští rok uplyne 170 let od narození Tomáše Garrigue Masaryka. Osudy Církve československé i našeho prvního prezidenta se do značné míry prolínají. Jak naše církev, tak Masaryk byli prodchnuti národními ideály. Svoboda a samostatnost národa, důstojnost člověka před člověkem i před Bohem, hluboká úcta k životu a poslání Ježíše z Nazareta, vize sociálně spravedlivé společnosti plně vzdělaných lidí, kteří trpělivě, každý dle svého poslání pracují pro blaho obce, to vše patřilo mezi kategorické imperativy, které církev i Masaryk ve svém životě zpřítomňovali. Po dobu téměř dvou let, od března tohoto roku do prosince roku 2020 se na stránkách Českého zápasu můžete, milí čtenáři, setkávat s uchvacující osobností filozofa, politika, publicisty, pedagoga a v neposlední míře hluboce věřícího člověka, jehož heslem bylo žít život sub specie aeternitatis. Masarykova osobnost vždy přitahovala i odpuzovala. S řadou svých obdivovatelů zůstal v dobrém vztahu až do konce svých dnů (Karel Čapek, Jan Herben), s některými se rozešel v rozpačitém mlčení (Josef Kaizl), s jinými se rozkmotřil (nebo se s ním rozkmotřili oni) tak, že se z nich stali ostří ideová, politická či náboženská opONENTI (Jan Karafiát, J. S. Machar, Karel Kramář). Jak tomu bývá u velkých a silných osobností, i Masaryk byl konfrontován s obyčejnými lidskými nectnostmi svých oponentů. S malostí, závistí, ješitností, leností, názorovou zakrnělostí, vypočítavostí, alibismem, snobstvím, ba přímo s nenávisť. Postupně se dostal do střetu nejenom s mocí habsburské říše, ale i s těmi, kteří směřem k němu v jednu chvíli volali Hossana, aby v dané chvíli přešli na strašlivé Ukřižují. Mezi ty, kteří Masaryka v jeden okamžik takřka vyštvali z Prahy, byli i jeho milovaní studenti. To když se Masaryk postavil proti zbytnělému a iracionálnímu antisemitismu, který vyvěl na povrch v kauze Leopolda Hilsnera. Nutno podotknout, že Masarykovi byla vždy pevnou oporou jeho přítelkyně, manželka, matka jeho dětí i partnerka ve filozofickém dialogu, Charlotta Garrigue Masaryková. Z úcty k ní si Tomáš Masaryk připjal ke svému jménu ono Garrigue. A byla to ona, která spolu

s ním nesla tíhu zápasu, zejména od chvíle, kdy se v roce 1882 oba dva usídlili v Praze. Ať již šlo o Masarykův zápas proti falešnému vlastenčení (spor o Rukopisy), proti antisemitismu (aféra Hilsner), o zápas proti rakousko-uherskému imperialismu (anexe Bosny a Hercegoviny), o spor s katolickými katechetami, s katolickými politiky či římskými kněžími, o boj za rovnoprávnost žen, ve všem byla Charlotta Masarykovi zásadní oporou. Porodila mu celkem pět dětí, přičemž dcerka Eleonora (narozená třetí v pořadí) zemřela po několika měsících života a milovaný syn Herbert po tyfové nákaze poté, co se stal o nemocné imigranty, uprchlé z Bosny a Hercegoviny. Budeme-li psát o Masarykovi, budeme psát do značné míry i o Charlottě.

Tomáš Garrigue Masaryk po celý život obdivoval dva velké muže minulosti. Platóna (tedy i Sókrata) a Ježíše Nazaretského. Ačkoli mu byla cizí scholastická filozofie a z pozice svého zaujetí sociologií se hlouběji nezabýval ani teoretickým filozofováním (vyjma snad jeho Nástinu konkrétní logiky), nikdy neztratil ze zřetele skutečnost, že naše evropská civilizace je založena na řeckém myšlení, židovsko-křesťanské tradici a římském právu. To poslední uvedené, římské právo, jej příliš nezajímalo. Ze sókratovsko-platónské (a potažmo i aristotelské) tradice si vzal důraz na nikdy neukončené hledání pravdy s důrazem na kritické myšlení. Jak moc je právě důrazu na vnitřní svobodu od dogmatu (církvního, politického, socio-kulturního) a schopnost (sebe)kriticky myslet zapotřebí právě dnes, je nábílední. Z židovsko-křesťanské historie si Masaryk osvojil hlubokou oddanost živému Bohu; Bohu, s nímž se neváhal po vzoru proroků do krve přít, hádat, hlasitě nesouhlasit s tím, jak je církvemi a náboženskými společnostmi lidem „servírován“. Z křesťanství pak Masaryk čerpal sílu z života a díla Ježíše Nazaretského. Právě on, a nikoli Caesar, byl mu vzorem v jeho rozhodování. Masarykův důraz na žitou mravnost, pokoru před Bohem, soulad slov a činů i jeho až kacířsky husovská zatvrzelost se staly charakteristickými prvky jeho osobnosti. A právě s tou se budeme, dá-li Pán Bůh náš milý, setkávat.

Přemýšlivé čtení přeje

Martin Chadima ©

Startuje nový pořad MANA BONUS

Divadlo je věc veřejná. Proto se i my ve vršovickém divadle Mana pokoušíme nejen uvádět představení o tom, co naše diváky zajímá a vzrušuje, ale chceme je i zapojit do debaty o světě, v němž žijeme. Od března uvádíme nový typ produkce pod názvem MANA BONUS - kdy máte nejen možnost vidět nějakou naši inscenaci, ale následně svoje poznatky a dojmy sdílet s vynikajícími a významnými hosty při neformální diskusi.

První takováto akce proběhne v neděli 17. 3. V 15 hodin máte možnost vidět představení Země česká, domov můj?, které vzniklo na motivy vzpomínek legionáře a člena ČČS(H) F. Nováka. Příběh tohoto nehrdinského hrdiny inspiroval naše hosty k zamýšlení se na téma vlastenectví a hrdinství. A kdo budou tito hosté? Velvyslankyně Magda Vášáryová, armádní generál Petr Pavel a europoslanec Jaromír Štětina. Začátek besedy je v 17.15 hodin. Moderuje Daniela Brůhová. Více na www.vrsovickedivadlo.cz.

Zprávy

Mladí na faře v Libině

Letošní setkání mladší mládeže CČSH se tradičně uskutečnilo v průběhu pololetních prázdnin. Ve čtvrtek 31. ledna se 35 účastníků i animátorů ze všech koutů České republiky (Brna, Hodonína, Brun- tálu, Olomouce, Prostějova, Přerova, Blanska, Prahy ...) sešlo na faře v Libině. První společnou aktivitou byla večere a hned po ní následovaly rozličné hry, které nebyly určeny jen pro seznámení...

Ráno jsme zahájili rozcvíčkou. Měli jsme na výběr z „drsnáček“ rozcvíčky venku a písničkové rozcvíčky uvnitř. Jedno ráno mohli také dobrovolníci starší 10 let vstát už v 5 hodin a zúčastnit se spirituální rozcvíčky a pokud vydrželi až do konce, byli sladce odměněni. Každé ráno a večer jsme měli společné modlitby, na kterých jsme porovnávali texty z Bible a Parabile a přemýšleli nad nimi. Každá modlitba byla provázaná písničkami – k nejoblíbenějším patřily Chvalte služebníci a Šalom Alejchem.

V pátek dopoledne jsme vyrazili na čerstvý vzduch a užili si sněhu, poté jsme měli za úkol vytvořit ve skupinkách návrh města a vše, co

by ideální město mělo mít (jako bychom si stavěli vlastní vysněnou Babylónskou věž – tedy město, kde je z pohledu člověka naprosto vše ideální). Páteční večer jsme uzavřeli detektivní hrou, která byla propojena s tématem celého setkání: Tower to Heaven (Věž do nebe). Úkolem bylo najít zloděje peněz na stavbu Babylónské věže. Z děvčat a kluků se tak rázem stali mladí detektivové, kteří měli za úkol zajistit místo činu, sejmout otisky prstů a vyslechnout podezřelé. Nakonec jsme dali hlavy dohromady a zloděje jsme odhalili.

V sobotu jsme ve skupinkách sepsali vše, co dohromady umíme, a dozvěděli se tak zajímavé věci o ostatních, jako například, že jsou mezi námi taci, kteří se věnují akrobacii (abychom si připomněli dary od Pána Boha a v čem je unikátnost každého jedinečná a lepší než případná strojová podřízenost Babylónskému režimu ☺). Odpoledne jsme se šli projít po Libině a večer se konal Důstojnický ples, na kterém se tancovalo, zpívalo, soutěžilo a smálo. Ještě ten den přijeli další účastníci strávili s námi ales-

poň sobotní večer a neděli, spolu s farářkou pro mládež Silvií Kamanovou, která nám v neděli posloužila Božím slovem. Abychom biblický text všichni lépe pochopili, zahráli jsme si malé divadlo. Po společné bohoslužbě následoval oběd, balení a focení a také nejmůdnější část: loučení. Byl to úžasný čas strávený s báječnými lidmi a věřím, že nejsem jediný, kdo to tak cítí.

Anna Richterková,
Olomouc (17 let)

Z ekumeny

KATOLICKÝ TÝDENÍK: HUMOR V CÍRKVI

„Křesťané neznající humor žijí daleko od hory blahoslavenství,“ napsal kdysi morální teolog Bernhard Häring a rozhodně to nemyslel jako bonmot. Zkrátka humor ke zdravé víře patří. Projevuje se to v různých situacích – od kázání až po příspěvky na sociálních sítích.

Všichni znáte pohádku Pyšná princezna, kde je království, v němž zakázali zpívat, aby to lidi nezdržovalo od práce. Tomáš Halík zase v jedné své úvaze o humoru a víře (vyšla v letošním Cyrilometodějském kalendáři) píše o zemi, kde ze stejného důvodu zakázali smích, tedy humor všeho druhu. Ale mladým lidem té země to nedalo, zakázané ovoce je lákalo a po dlouhém pátrání našli někde v poustevně dosud žijícího „mistra humoru“. Chtěli po něm, aby je naučil se smát, ale aby jim to nejdřív vysvětlil teoreticky. Starý mistr z nich byl nešťastný. Řekl jim, že humor se nedá naordinovat, nacvičit vycetováním zubů, ale že přichází sám. A utrousil pár vtipů. Mladíci byli zklamaní. „Ale když od mistra odcházeli, některým z nich došlo jeho vtipy a jako když přeskočí jiskra – začali se spontánně chechtat, až se za břicho popadali.

„Víra znamená také takové „přeskočení jiskry“. Teologové ji nazývají milostí,“ píše Tomáš Halík a v závěru své úvahy dodává: „Můj židovský přítel mi jednou velmi pomohl nově objevit Ježíšova podobství, když řekl, že mu připomínají židovské anekdoty: jsou stručná a prostá, zaměřena na ono náhlé „přeskočení jiskry“. Když je zdoluhavě vykládáme a rozebíráme, bývá to tak trapné, jako když se někdo dlouze pokouší vysvětlit vtip. Ostatně nikoliv náhodou vyrostla Ježíšova podobství i židovské anekdoty na stejném kmeni semitské moudrosti. A nikoliv náhodou byli mnozí hluboce a zdravě věřící lidé opravdovými mistry humoru.“ Stačí zmínit jen pár jmen: František z Assisi, Filip Neri, Thomas More, G. K. Chesterton, papež Jan XXIII., Josef Zvěřina, Anastáz Opasek, Tomáš Špidlík či papež František. Není proto divu, že řada kněží srší humorem a nejsou to žádní „koženi patroni“, jak lidi smrtelně vážné víry nazýval opat Vít Tajovský. A když po pádu komunismu někteří mohli i svobodně publikovat, svým humorem oslovovali a oslovují široký okruh čtenářů. Ale nemusí jít přímo o humoristické knihy, jaké psal třeba P. František Lukeš. Někdy stačí, když v duchovních úvahách humor „jen“ probleskuje, a hned jim dodá hřejivou jiskru, jako je tomu u textů břevnovského opata Prokopa Siostrzonka, biskupa Pavla Konzubla, Zdeňka Jančaříka, Ladislava Heryána a řady dalších. To, že humor ve spojení s vírou oslovuje i za hranicemi církve, dokládá nejlépe loňské ocenění Magnesia Litera pro křesťanský web Tisickráte. „Tvrda kázání na začátku postní doby vyděsila věřící.“ „Zápalky ve dvojčísle Katolického týdeníku rozhořčily protestantské církve.“ „Pamlsková vyhláška pro kněze“ – to jsou názvy některých satirických článků tohoto webu, s jehož dodnes pečlivě skrytou redakcí přinášíme rozhovor. Humor se dnes ostatně nejrychleji šíří na internetu a přes sociální sítě. Vtip od přátel k vám doputuje během jednoho kliknutí. Na svém facebooku třeba takto rozdává svá vtipná nedělní minikázání či glosy zmíněný biskup Pavel Konzbul. **Jan Paulas**
Zdroj: www.cirkev.cz; z *Katolického týdeníku* č. 8/2019

OZNÁMENÍ O VYHLÁŠENÍ POPTÁVKOVÉHO ŘÍZENÍ

Husitská diakonie ve spolupráci s Královéhradeckou diecézí CČSH a Střediskovou radou DS DOMOV U SPASITELE středisko Husitské diakonie vyhláší poprávkové řízení na obsazení funkce

ŘEDITEL/KA DIAKONICKÉHO STŘEDISKA -
DOMOV U SPASITELE VE FRÝDLANTU

kteří provozuje domov pro seniory ve Frýdlantu, Máchova 650,
46 401 Frýdlant v Čechách.

Veškeré požadavky na uchazeče i další informace včetně upřesnění obsahu písemné přihlášky najdete na webových stránkách církve v rubrice zprávy.

Kostel sv. Mikuláše
na Staroměstském náměstí

pondělí 11.3. 2019, 20.00
CAMERATA PRAGENSIS ORCHESTRA
Aleš Bárta – varhany
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, W. A. MOZART

úterý 12.3. 2019, 17.00
Jan Kalfus – varhany
Yvona Škvárová – mezzosoprán
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

středa 13.3. 2019, 17.00
Josef Popelka – varhany
Vladimír Frank – housle
G. F. HÄNDEL, L. VAN BEETHOVEN, W. A. MOZART, A. CORELLI

čtvrtek 14.3. 2019, 17.00
SAINT NICHOLAS CHAMBER SOLOISTS
Michal Hanzal – varhany
Martina Bauerová – soprán
František Bílek – trubka
J. S. BACH, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, C. SAINT-SAËNS

pátek 15.3. 2019, 17.00
Zuzana Němečková – varhany
Věra Líková – soprán
G. CACCINI, J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART

pátek 15.3. 2019, 20.00
VIVALDI ORCHESTRA PRAGA
Václav Návrát – barokní housle
A. VIVALDI, W. A. MOZART, A. DVOŘÁK

sobota 16.3. 2019, 17.00
Bohumír Rabas – varhany
Miroslav Kejmar – trubka a křídlovka
A. VIVALDI, G. F. HÄNDEL, T. ALBINONI, J. PACHELBEL

sobota 16.3. 2019, 20.00
CONSORTIUM PRAGENSE ORCHESTRA
Yvona Škvárová – mezzosoprán
Miroslav Laštovka – trubka
J. S. BACH, A. VIVALDI, W. A. MOZART, N. PAGANINI

neděle 17.3. 2019, 17.00
PRAGUE MOZART TRIO
Štefan Britvík klarinet
Miloš Bydžovský – klarinet
Petr Němeček – fagot
Yvona Škvárová – mezzosoprán
W. A. MOZART, G. F. HÄNDEL, A. VIVALDI, L. VAN BEETHOVEN

Změna programu vyhrazena.

PRO DĚTI A MLÁDEŽ

Pokušení na poušti

Určete, která z následujících vět je pravdivá a která ne, a podle toho určete písmenka do tajenky.

- Ježíš se na poušti postil čtyřicet pět dní. ANO (L) NE (P)
- Když vyhladověl, začal jej pokoušet ďábel. ANO (O) NE (T)
- Radil mu, aby využil toho, že je Božím Synem, a proměnil kámen v koláče. ANO (I) NE (K)
- Potom mu slíbil vládu nad všemi královstvími země, když jej bude poslouchat. ANO (U) NE (O)
- Do třetice ho pokoušel, aby se vrhl z vrcholku nejvyšší hory, protože Boží andělé jej ochrání. ANO (A) NE (Š)
- Ježíš vždy odmítl. ANO (E) NE (S)
- Řekl, že člověk se má klanět jen Hospodinu a nemá jej pokoušet. ANO (N) NE (M)
- Rozzlobený ďábel odmítl uznat svoji porážku a odejít. ANO (R) NE (I)

(Řešení z minulého čísla: Dům na skále.)

Jana Krajčířiková

